

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **R. S.**, narozen dne X
státní příslušnost Tuniská republika
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Umarem Switatem
sídlem Dědinova 2011/19, 148 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí České republiky**
sídlem Loretánské nám. 101/5, 118 00 Praha

osoba zúčastněná
na řízení: **A. R.**, narozená dne X
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2023, č. j. 302460-2/2023-MZV/VO,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou dne 3. 7. 2023 k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2023, č. j. 302460-2/2023-MZV/VO (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o tom, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Tunisu ze dne 17. 10. 2022 o zamítnutí žádosti o krátkodobé vízum č. TUNI 2023 02 07 0001, podané dne 7. 2. 2023 žalobcem, je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Žalobní body

2. Žalobce namítá, že je napadené rozhodnutí tendenční, nezákonné a nepřezkoumatelné. Správní orgán nezjistil úplný skutkový stav věci a dospěl k nesprávnému právnímu závěru.
3. Žalobce rozporuje odůvodnění žalovaného, dle něhož žalobce nepobýval se svou manželkou během jejich pobytů na území Tuniska. Manželka opakovaně dojížděla za žalobcem do Tuniska a společně zde hospodařili, a to nejen během jejího pobytu v Tunisku, ale dle možností také dodnes. Manželé v Tunisku společně vařili, prali, uklízeli, starali se o děti manželky žalobce, když byly v Tunisku přítomny. Manželé na poli přilehlém k nemovitosti společně vykonávali zemědělské práce, pomáhali rodičům žalobce, a to i za účelem výdělečné činnosti žalobce, neboť vypěstované plodiny a živočišné produkty jsou určeny na prodej. Žalobce má v Tunisku příjmy, z nichž manželce přispívá na vedení domácnosti v České republice (dále jen „ČR“), kterou manželka žalobce zvelebují za účelem společného soužití manželů a narození dítěte.
4. Žalovaný sice připouští, že žalobci svědčí ve prospěch doložené cesty manželky do Tuniska, setkání žalobce s dětmi manželky, zájem o děti a setkání manželky s rodinnými příslušníky žalobce, ale uvedené okolnosti dostatečně nedoceňuje.
5. Žalovaný v neprospěch žalobce argumentuje tím, že manželé nemají žádný společný komunikační jazyk. Žalobce tento argument rozporuje. Žalobce sice neovládá český jazyk plynule, ale učí se. Podstatné je, že se manželé mezi sebou domluví, byť za pomoci překladáče či cizího jazyku, není důležité, jaké jazyky používají. Existence jazykové bariery je vyvrácena výpovědí manželky žalobce, která potvrdila, že si s žalobcem dobře rozumí. Žalobce zdůrazňuje, že znalost českého jazyka dle zákona o pobytu cizinců není podmínkou pro udělení víza rodinnému příslušníka občana EU, nelze tudíž po žalobci požadovat splnění podmínek, které nejsou zákonem předepsané.
6. Žalovaný hodnotí Tunisko jako zemi vysoce migračně rizikovou a v této souvislosti tvrdí, že žalobce naplňuje známky vysoce migračně rizikového cizince. Toto hodnocení osoby žalobce je tendenční. Je třeba vždy pečlivě prověřit a odlišit, kdy se jedná a kdy se nejedná o účelový sňatek. V daném případě žalovaný v neprospěch žalobce paušalizuje, že Tunisáné účelové sňatky uzavírají. Takové odůvodnění je nepřijatelné, nepřezkoumatelné a nesprávné.

7. Žalovaný přičítá žalobci k tíži, že s manželkou neuzavřeli žádný právní či finanční závazek a v této souvislosti opět spekuluje, že existuje možný úmysl zneužití práv priznaných směrnicí, podle Sdělení komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států ze dne 2. 7. 2009 č. KOM(2009) 313 v konečném znění (dále jen „Sdělení komise pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES“) v bodě 4.2. Žalobce k tomu uvádí, že taková okolnost sama o sobě neznamená zneužití práv.
8. Žalovaný ke kritériu setkání manželů před svatbou uvádí, že manželka navštívila žalobce v Tunisku poprvé od seznámení v srpnu 2022 a podruhé v září 2022, kdy manželé dne 19. 9. 2022 uzavřeli manželství, a zpochybňuje, že by se manželé dostatečně znali. K tomu žalobce uvádí, že měsíce před uzavřením manželství budoucí manželé spolu intenzivně komunikovali prostřednictvím sociálních sítí, což žalovaný ani nerozpорије. S budoucí manželkou si dobře rozuměli. Dlouhodobý citový vztah vyústil v uzavření manželství. Trvání manželství je doloženo oddacím listem, manželství trvá a dobu jeho trvání nelze hodnotit jako krátkou.
9. Žalovaný, jehož tíží důkazní břemeno k prokázání účelovosti manželství, nezkoumal dostatečně jaká je reálná výše příjmu manželky a její majetkové poměry. Žalovaný si neopatřil podklady pro detailnější posouzení majetkových a výdělkových poměrů manželky a spokojil se pouze se zjištěními z provedených pohovorů. Aniž by byla manželka vyzvána k prokázání přesné výše příjmů a majetku, nelze učinit jednoznačný závěr o jejích majetkových a výdělkových poměrech, a tedy ani o tom, zda ekonomické zázemí manželky je dostatečné k uživení rodiny. Manželka žalobce je zaměstnaná, má v ČR pravidelný měsíční příjem, což dokládá pracovní smlouvou a výpisem z bankovního účtu. Manželka je solventní, je schopna také bez potíží hradit cesty za žalobcem. Žalobce a jeho manželka dokládají, že mají dostatek finančních prostředků a jsou schopni hradit nájemné, poplatky spojené s bydlením, náklady na své společné potřeby.
10. Žalovaný se snaží spekulativně stavět žalobce do postavení ekonomického migranta. Žalobce úvahy o své nesolventnosti vyvrací. Je majitelem nemovitosti, která produkuje zemědělské plodiny a živočišné produkty za účelem výdělečné činnosti. Žalobce výdělečnou činnost provozovanou na svém pozemku výslovně nezmínil, neboť ji vnímá jako samozřejmou. Žalobce zároveň pracuje na pláži a provozuje pro turisty projížďky na velbloudech. Žalovaný přehlíží kulturní zvyklosti v Tunisku, když žalobci vytýká, že svůj výdělek nedoložil smlouvou. Výdělek za provedenou práci mu je vyplácen v hotovosti. Okolnost, že manželka žalobci opakovaně poslala peníze, neznamená, že žalobce je ekonomicky nestabilní. Žalobce naopak tvrdí, že se finančně podílí na vedení rodinné domácnosti v ČR.
11. Žalobce namítl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje zavádějící informace. Skutkový stav, z něhož žalovaný vycházel, nemá oporu v podkladech ve správním spise a je s nimi v rozporu. Žalovaný se žádostí pečlivě nezabýval, neprovedl reálně dostupné dokazování, postupoval formálně, poukazoval na rozpory a drobné nedostatky ve výpovědích mezi manželi, které jsou nepodstatné a nevýznamné. Žalobce a jeho manželka shodně uvedli okolnosti seznámení v Tunisku a popsali vývoj vztahu. Žalobci a manželce svědčí ve prospěch to, že v oddělených pohovorech prokázali akceptovatelnou úroveň základních znalostí o druhé osobě, přičemž nelze očekávat, že

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

si manželé budou vše přesně pamatovat či o sobě znát veškeré detaily. Za daného skutkového stavu, jednotlivé střípky pochybností, které žalovaný identifikoval, jednotlivě ani ve svém souhrnu neprokazují a nezakládají dostatečně závažné důvody domnívat se, že manželství bylo uzavřeno účelově. V účelovém manželství se rodinný život neuskutečňuje, přičemž žalobce předložil dostatek důkazů, které rodinný život s manželkou prokazují.

12. Žalobce považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí za spekulativní, ryze účelové, nepřipustné a nezákonné. Žalobce s manželkou mají zájem vést normální rodinný život, což doložili listinami a fotografiemi z rodinného života, prokazují intenzivní, dlouhodobý manželský vztah. Fotografie také prokazují intenzivní vazbu manželky žalobce s rodinnými příslušníky ze strany žalobce a zaznamenávají společný manželský život.
13. Věkový rozdíl šestnácti let je nevýznamný a v dnešní společnosti běžný.
14. Žalobce dovozuje porušení článku 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a článku 8 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách (dále jen „Úmluva“), neboť rozhodnutím správní orgán zcela nepřiměřeně zasáhl do soukromého a rodinného života žalobce. Žalovaný možný zásah do soukromého a rodinného života prakticky nezkoumal, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Žalobce má za to, že správní orgány i soudy jsou povinny se kdykoli v průběhu řízení zabývat všemi skutečnostmi, které jsou významné k posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka. Ve správním řízení žalovaný nepřihlédl ke specifickým okolnostem řešeného případu, nepřihlédl k době trvání manželství ani k tomu, že žalobce a manželka k sobě mají citový vztah a intenzivně spolu komunikují prostřednictvím sociálních sítí. Žalovaný nezkoumal oprávněné zájmy žalobce ani jeho manželky, které byl povinen zjistit. Dle žalobce neexistuje žádný zvláštní důvod pro zásah státu do jeho soukromého života. Jak vyplývá z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (např. rozsudek ve věci Boultif vs. Švýcarsko, Report of Judgments and Decisions 2002-IV, body 39, 41 a 46), zde musí být skutečně naléhavá potřeba, která by ospravedlnila zásah státu do soukromého a rodinného života.
15. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný při svém rozhodování nepostupoval v souladu s principem přiměřenosti. Dle judikatury Ústavního soudu (sp. zn. III. ÚS 153/97, sp. zn. Pl. ÚS 25/97) princip přiměřenosti předpokládá, že opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních. Žalobce je přesvědčen, že intenzita veřejného zájmu na tom, aby jeho žádosti nebylo vyhověno a aby mu v důsledku napadeného rozhodnutí nebylo umožněno vést běžný manželský život zdaleka nedosahuje intenzity veřejného zájmu na ochraně jeho osobního života. Je nesporné, že žalobce základní zájmy společnosti neohrožuje. Vždy je třeba zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlédnout k jeho celkové situaci. Správní orgán v neprospěch žalobce spekuluje a nepřihlíží k jeho řádnému způsobu života a k jeho osobním poměrům.
16. Ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců nijak nevylučuje, aby za současného splnění podmínek v něm obsažených byl status rodinného příslušníka občana EU přiznán žadateli, který s občanem EU před uzavřením manželství, resp. před

příjezdem udržoval vztah na dálku. Naopak, lze předpokládat, že mnoho vztahů, na které toto ustanovení dopadá, vznikly právě tak, jako vznikl vztah žalobce.

17. Napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné po rozpor s § 2 odst. 4 správního řádu, neboť přijaté opatření neodpovídá okolnostem daného případu, § 3 správního řádu, neboť nebyl zjištěn stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, § 4 správního řádu, neboť žalovaný neumožnil žalobci uplatnit jeho oprávněný zájem na soužití s jeho manželkou, § 50 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl pečlivě ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, § 69 odst. 3 správního řádu, neboť posouzení není řádně odůvodněno a nemá oporu ve spise.
18. Žalovaný jednal v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „směrnice 2004/38/ES“), konkrétně s čl. 3, neboť nedostatečně posoudil osobní poměry žalobce a jeho manželky, dostatečně se nezabýval povahou a intenzitou manželského vztahu, když zjevně považuje dlouhodobý, trvalý a intenzivní vztah mezi nimi za neexistující.
19. Rozhodnutí je v rozporu s ustanovením § 15a, § 20, § 167 odst. 1 písm. c), § 168 zákona o pobytu cizinců, v rozporu s čl. 8 a čl. 12 Úmluvy, čl. 10 odst. 2 a čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. 7. 2009 o kodexu Společenství o vízech (dále jen „Vízový kodex“), Sdělením Komise pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES, Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě - Pomoc vnitrostátním orgánům v boji proti zneužívání práva na volný pohyb: Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práv EU o volném pohybu občanů EU ze dne 26. 9. 2014, COM(2014) 604 final (dále jen „Sdělení Komise č. COM(2014) 604 final“) a Rozhodnutím komise ze dne 19. 3. 2010, kterým se stanoví Příručka pro zpracování žádosti o víza a provádění změn v udělených vízech.
20. Žalobce navrhl k důkazu provést fotografie společného soužití, písemné vyjádření manželky žalobce, listiny k výdělkovým poměrům manželky žalobce, letenky do Tuniska, dále navrhl výslech svůj, výslech manželky a rodinných známých, též výslech dětí manželky.

III. Vyjádření žalovaného

21. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že považuje žalobu za nedůvodnou, neboť prvostupňové i napadené rozhodnutí mají oporu ve vízovém spise. Předmětná rozhodnutí byla přijata na základě zákona a vychází z řádně zjištěného skutkového stavu, kdy správní orgány unesly důkazní břemeno. Odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 2. 2021, č. j. 29 A 108/2019-122, dle něhož je rozhodnutí správního orgánu nutno považovat za jeden celek.
22. K námitce nepřezkoumatelnosti žalovaný uvedl, že rozhodnutí nemůže být nepřezkoumatelné, neboť by žalobce nemohl na toto reagovat, odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

23. Žalovaný upozornil, že se na řízení o žádosti o schengenské vízum nepoužije část druhá a třetí správního řádu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013-41). Konkrétně se na tento typ řízení nepoužije žalobcem tvrzený § 50 odst. 4 či § 69 odst. 3 správního řádu. Zároveň se na toto řízení neuplatní § 68 odst. 3 správního řádu, který systematicky spadá do části druhé a třetí, neboť jeho použití je vyloučeno § 168 zákona o pobytu cizinců. Z prvostupňového i napadeného rozhodnutí je seznatelné, na základě jakých skutečností žalovaný rozhodl. Zohlednil veškeré žalobcem předložené skutečnosti. S ohledem na skutečnost, že se jedná o méně formální řízení, nelze objektivně požadovat, aby se žalovaný výslovně vyjadřoval ke všem předloženým dokumentům. Takový postup by byl nepřiměřený.
24. K žalobní námitce, že žalovaný nedoceňuje skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, žalovaný konstatoval, že správní orgány na žádost nahlízejí, jako by byla podána řádně a na manželství nahlíží jako na řádně uzavřené. Až v případě důvodných pochybností přistupují k šetření ve věci. Konstatování skutečností svědčících ve prospěch je jedním ze závěrů zjištění správních orgánů. Dojde-li správní orgán k závěru, že bylo manželství uzavřeno účelově a žalobce se dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců, mají povinnost o tomto vyhotovit rozhodnutí, které musí být náležitě odůvodněno. Jeho součástí je taktéž komparace skutečností svědčících ve prospěch a v neprospěch žalobce. Poznatky svědčící pro závěr, že se jedná o účelově uzavřené manželství, převažují. Žalovaný hodnotil manželství objektivně a posoudil veškeré žalobcem předložené dokumenty. Žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2020, č. j. 44 A 65/2019-19, který se zabýval možností prokázat účelovost. Správní orgány se v rámci odůvodnění svých rozhodnutí vypořádaly se všemi doloženými důkazy, tyto hodnotily jednotlivě, ale i v jejich vzájemném souhrnu, a tyto řádně evidovaly ve spisovém materiálu k žádosti žalobce.
25. K tvrzení žalobce, že žalovaný dostatečně nezkoumal, jaká je reálná výše příjmů manželky žalobce a její majetkové poměry, žalovaný uvedl, že účastníkem řízení o žádosti o vízum je pouze žalobce. Z hlediska posuzování socioekonomické situace je tak pro správní orgány stěžejní zejména žalobce a jeho majetkové poměry.
26. K námitce, že hodnocení žalobce je tendenční a žalovaný v neprospěch žalobce paušalizuje, že Tunisáné uzavírají účelové sňatky, žalovaný uvedl, že správní orgány posuzují každý případ individuálně. Toto obecné konstatování je pouze dokreslením situace, nejedná se však o důvod, pro který byla žádost žalobce zamítnuta.
27. Žalovaný se ztotožňuje s tvrzením žalobce, že skutečnost, že manželé neuzavřeli žádný právní či finanční závazek, neznamená sama o sobě zneužití práv. Žalovaný však tuto okolnost hodnotil v souvislosti s dalšími skutečnostmi, které v jejich vzájemném souhrnu zdůvodnily zneužití práv.
28. K tvrzení žalobce, že jeho dlouhodobý citový vztah vyústil v uzavření manželství, žalovaný uvedl, že ze zjištění správních orgánů vyplývá, že žalobce se s manželkou seznámil v červenci 2022, k prvnímu osobnímu setkání došlo v srpnu 2022 a na druhém osobním setkání v září 2022 již uzavřeli sňatek. Dlouhodobost vztahu před sňatkem je přitom jedním z indikativních kritérií, jež jsou stanovena Sdělením Komise pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES, jež v bodě 4. 2 definuje indikativní kritéria naznačující, že je zneužití práv Společenství nepravděpodobné. Žalovaný se tedy neztotožnil s žalobcem, že by se jednalo o jím popisovaný dlouhodobý citový vztah.

29. Žalovaný souhlasí s tvrzením žalobce, že znalost českého jazyka není zákonnou podmínkou pro udělení víza rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie. Žalovaný však jako jedno indikativní kritérium hodnotil existenci společného jazyka žalobce a jeho manželky, neboť existence jazykové bariéry je jedním z kritérií, která svědčí o možném zneužití. V případě žalobce je problematické, že s manželkou nemají žádný společný jazyk a jsou odkázáni na používání překladáče. Dle zjištění žalovaného žalobce neovládá český ani anglický jazyk a přetrvává jazyková bariéra.
30. Žalobce v žalobě uvádí, že je majitelem nemovitosti, která produkuje zemědělské plodiny a živočišné produkty za účelem výdělečné činnosti, že pracuje na pláži a provozuje pro turisty projížďky na velbloudech. Dále žalobce uvedl, že měli na území Tuniska společně hospodařit, žít společně v nemovitosti rodičů, kteří manželku s jejími dětmi přijali za členy rodiny, že se v Tunisku měli společně starat o domácnost a vykonávat zemědělské práce, které měly být zdrojem příjmu. Žalovaný namítá, že z hlediska § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců nelze k novému tvrzení o příjmech ze zemědělské činnosti přihlížet, neboť se jedná o novou skutečnost, kterou žalobce v řízení neuváděl ani nedokazoval. Dle žalovaného z těchto vyjádření plyne, že oba manželé budou v obdobném postavení z hlediska nutnosti opustit zázemí v jejich zemích původu, pokud se budou chtít sloučit s tím druhým.
31. K tvrzení žalobce, že plánují s manželkou společný život v ČR, žalovaný uvedl, že správní orgány nemají povinnost akceptovat tuto volbu, žalobce a jeho manželka mohou společný rodinný život realizovat například v zemi původu žalobce. ČR nemusí žalobci umožnit pobyt na svém území, unese-li důkazní břemeno ohledně tvrzeného zamítacího důvodu ve smyslu § 20 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, resp. čl. 35 směrnice 2004/38/ES. Je-li naplněn jeden ze zamítacích důvodů, lze rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie odepřít vstup na území. Zároveň podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2014, č. j. 10 Azs 9/2014-32, se nepřipustný zásah do rodinného života vylučuje, neboť v účelovém manželství se osobní ani rodinný život již z podstaty neuskutečňuje. Společná domácnost žalobce a jeho manželky mohla být alespoň po nějakou dobu vedena i v zemi původu žalobce.
32. K návrhu výsledku manželky žalobce jako účastníka řízení žalovaný namítl, že účastníkem vízového řízení je pouze žadatel o vízum (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2013, č. j. 8 Azs 40/2013-31, bod 26).
33. Žalovaný nesouhlasí s provedením osobního výsledku žalobce za osobní účastní na jednání před soudem, jelikož žalobce se nachází mimo území ČR a je zastoupen právním zástupcem. Jeho práva jsou tak dostatečně chráněna. Samotná skutečnost jednání před soudem nemůže být důvodem pro udělení víza, neboť by to znamenalo, že by takový vstup na území musel být umožněn všem cizincům v obdobné situaci.
34. Žalovaný zdůraznil, že i posouzení účelovosti se může měnit, v tomto řízení je však nutné vycházet ze stavu při podání první žádosti o krátkodobé vízum.

IV. Replika žalobce

35. Žalobce v první řadě uvedl, že trvá na svém výsledku a na zajištění tlumočnicka z arabského jazyka, samotné právní zastoupení při jednání soudu nepovažuje za

dostatečné. Žalobce si přeje v průběhu řízení se radit se svým právním zástupcem, udělovat mu pokyny, vyjadřovat se k provedeným důkazům a důkazy navrhopat.

36. Žalobce je zdravý, je práce schopný a má pracovní návyky. Zdokonaluje se v českém jazyce a je schopen se domluvit. Není důvod spekulovat o tom, zda se domluví se svojí manželkou či budoucím zaměstnavatelem, nebo se domnívat, že by mohl ohrozit sociální systém. Je schopen vykonávat jakoukoli práci, včetně prací, o které občané ČR nejeví zájem, přičemž státní i soukromý sektor nabízí množství pracovních příležitostí.
37. Žalobce v rámci možností realizuje rodinný život částečně v Tunisku, čímž vyvrací tvrzení žalovaného, že je manželství účelové, pokud v účelovém manželství se osobní ani rodinný život již z podstaty neuskutečňuje. Žalobce i manželka shodně uvedli, kde a v jakém rozsahu rodinný život realizují. V ČR mají rodinné a sociální zázemí. Manželka žalobce má na území další členy rodiny, má zde zajištěný pravidelný zdroj obživy a nepřeje si z území vycestovat a žít v jiné zemi. Stávající situace manželů způsobená postojem žalovaného se jeví jako nelidská, cestování mezi zeměmi je omezeno zejména pracovním volnem manželky.

V. Obsah správního spisu

38. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 7. 2. 2023 žádost o udělení krátkodobého schengenského víza. Ke své žádosti mimo jiné doložil oddací list, z něhož vyplývá, že dne 19. 9. 2022 uzavřel manželství s paní A. G., státní příslušností ČR. Dále žalobce k žádosti přiložil rodný list, který také obsahuje záznam o této informaci.
39. Součástí spisového materiálu je záznam z pohovoru ze dne 7. 2. 2023. Dne 9. 3. 2023 byl s žalobcem a jeho manželkou paralelně proveden pohovor k žádosti žalobce. Manželka žalobce v rámci výsledku doložila fotografie s manželem a její rodinou, záznamy z konverzací prostřednictvím aplikace Whatsapp a doklady o cestách do Tuniska.
40. Velvyslanectví ČR zamítlo dne 28. 3. 2023 žádost žalobce z důvodu, že se žalobce dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území. Manželství bylo uzavřeno účelově, a to přinejmenším ze strany žalobce. Velvyslanectví uvedlo, že si žalobce velice často nevzpomíná na přesná data návštěv manželky, uvedl pouze vágně, že se před svatbou viděli jedenkrát, pravděpodobně v srpnu. Během prvního pohovoru přitom uvedl tři až čtyři návštěvy. Po svatbě se měli vidět asi pětkrát. Údaje uváděné manželkou byly přesnější, resp. byla schopna uvést data návštěv. Velvyslanectví konstatovalo, že žalobce nedoložil dlouhodobost ani intenzitu vztahu, neboť s manželkou se viděl celkem šestkrát, včetně prvního pobytu, kdy si pouze vyměnili kontakty, a to vždy na velmi krátkou dobu dovolené. Jde o krátkodobý vztah a manželství bylo uzavřeno, aniž by se partneři dostatečně vzájemně poznali. Velvyslanectví zároveň upozornilo, že žalobce si nemohl vzpomenout na přesné datum uzavření sňatku a vždy uvádí pouze „na konci léta 2022“. Rovněž nezná datum narození své manželky a uvádí pouze její věk. Zvolili si režim odděleného jmění. Oslava proběhla v domě žadatelových rodičů. Svatební obřad probíhal v arabštině. Velvyslanectví konstatovalo, že z fotografií je patrné, že nešlo o tradiční tuniskou svatbu, neboť hosté, včetně ženicha, až na nevěstu byli v civilním oblečení. Manželství osob, mezi nimiž existuje věkový rozdíl, je společensky nepřijatelné, protože se očekává pokračování rodu v mužské linii. Vyšší věk manželky (tj. nad 40 let) představuje riziko, že ke zplození

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

společného potomka nedojde. Pokud rodina takový svazek akceptuje, pak je to z důvodu sociálních výhod, jež sňatek s cizinkou pro zdejší společnost představuje. Velvyslanectví upozornilo, že mezi žalobcem a jeho manželkou existuje významná jazyková bariéra, která brání vzájemnému pochopení. Velvyslanectví uvedlo, že z počáteční komunikace v létě 2022 je patrné, jakým způsobem se žalobce snažil naklonit si manželku a dle velvyslanectví jde o ukázkový případ, jak tunišťáci muži navazují kontakt s cizinkami za účelem získání budoucích výhod, resp. pobytového titulu. Velvyslanectví zpochybnilo tvrzení žalobce, že pracuje jako „denní dělník“ a žije se neoficiálně příjmem 1 000 TND měsíčně (7 800 Kč). Žalobce nedoložil žádný dokument, z něhož by bylo možné jeho příjmy dovodit. Darovací smlouvu na zemědělský pozemek, kterou žalobce doložil, velvyslanectví považovalo za účelovou, neboť byla vyhotovena až po podání žádosti o vízum. Dále velvyslanectví uvedlo, že žádost žalobce obsahuje doklad o platbě daně, není však zřejmé, z čeho žalobce daň platí. Velvyslanectví tedy uvedlo, že aktuální socioekonomická situace žalobce v domovské zemi není příliš zřejmá, natož stabilní, protože žalobcovy příjmy nelze oficiálně potvrdit. Žalobce tedy spadá do migračně rizikové skupiny žadatelů o víza. Vzhledem k tomu, že v domovské zemi nemá perspektivu lepšího zaměstnání, je jedinou možností ekonomická migrace prostřednictvím schengenského víza, k jehož získání se rozhodl využít postavení manžela občanky EU/ČR. Manželé nemají žádné společné finanční či jiné závazky. Nemají dostatečné informace o svých příjmech. Představy o společném hospodaření se různí v podílu spolufinancování chodu domácnosti žalobcem. Manželka žalobce pracuje ve školství jako asistentka pedagoga a žalobci příležitostně zasílá peníze. Ubytování žalobce bude zajištěno v bytě manželky v Praze, přičemž žalobce adresu tohoto bytu nezná. Žalobce nedisponuje celou řadou informací, případně je podává velmi vágně, jako by o vztah ani neměl zájem, spíše ho zajímá to, že ho manželka zajistí, najde mu práci a postará se o něj.

41. Žalobce požádal o nové posouzení důvodů neudělení víza. Žalobce uvedl, že svatbu uzavřeli po dvou měsících známosti a znají se již 8 měsíců, takže se nemůže jednat o krátkodobý vztah. Za dobu trvání vztahu byl žalobce v kontaktu s manželkou 38 dnů, a to v rámci pěti návštěv manželky v Tunisku. Žalobce a jeho manželka vedli společnou domácnost u rodičů žalobce. Manželka žalobce vynakládá nemalé finanční prostředky na to, aby manželé mohli být spolu, pokud je to možné. Žalobce si vytvořil blízký vztah s dětmi manželky. Je tedy zřejmé, že s manželkou plánuje dlouhodobý vztah. Pohovor, který s žalobcem vedl zastupitelský úřad, byl ovlivněn nervozitou žalobce, kdy často nevěděl, co zastupitelský úřad otázkami sledoval. Domnívá se, že z fotografií ze svatby nemohlo velvyslanectví dovodit účelovost sňatku. Obřad neprobíhal podle tuniských zvyklostí, avšak probíhal tak, jak se na něm žalobce a jeho manželka domluvili. Jedná se již o druhé manželství manželky žalobce, která s ohledem na tuto skutečnost nekladla na vzhled obřadu takový důraz. Přestože je manželka žalobce starší, neodůvodňuje tato skutečnost účelovost sňatku. Manželé plánují žít v ČR, tuniské zvyklosti tudíž neřeší, a pokud by chtěli mít děti, není to vyloučeno. Manželé spolu komunikují denně prostřednictvím překladáče a rozumí si dostatečně. Žalobce se snaží naučit česky. Odůvodnění, účelovosti jednání žalobce jeho socioekonomickou situací je zřejmou stereotypizací. Žalobce má zájem žít se svou manželkou a obstarat si životní prostředky prací. Žádá o udělení krátkodobého víza, jeho cílem tedy v tuto chvíli není navždy opustit Tunisko.

42. Ministerstvo zahraničních věcí posoudilo žádost žalobce o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza a shledalo, že tato žádost není důvodná a zamítnutí žádosti o krátkodobé vízum žalobce je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo shledalo, že je rozhodnutí velvyslanectví přezkoumatelné, neboť je založeno na podkladech obsažených ve vízovém spisu, přičemž tyto tvoří dostatečný podklad pro rozhodnutí o účelovosti uzavřeného manželství. Nelze se ztotožnit s tvrzením, že manželé vedli společnou domácnost, jednalo se totiž o dovolenkové krátkodobé pobyty manželky v Tunisku. Jazykovou bariéru nelze považovat za nepodstatný detail, společný jazyk je esenciální náležitostí jakéhokoli vztahu. Žalovaný se zároveň neztotožnil s tvrzením žalobce, že jeho cílem není trvalé opuštění Tuniska, neboť předložil zpáteční letenku. Žalobce totiž v pohovoru explicitně uvedl, že do Tuniska budou jezdit pouze na dovolenou. Žalobce sice nehodlá na území ČR pobývat bez příslušného povolení, avšak nic mu nebrání, aby si na území požádal o přechodný pobyt. Ve prospěch manželů hovoří, že manželka doložila veškeré cesty za žalobcem do Tuniska, přičemž žalobce se osobně setkal také s dětmi manželky. Dle manželky žalobce se žalobce o děti zajímá, tj. ptá se, jak se jim daří. Dále svědčí manželům ve prospěch, že se manželka žalobce setkala s rodinnými příslušníky žalobce. Zároveň žalovaný konstatoval, že žalobce a děti jeho manželky nemají žádný společný komunikační jazyk, tudíž jsou odkázáni na používání překladáče. Současně by děti manželky žily s žalobcem ve společné domácnosti, přestože se viděli pouze třikrát v životě, a to v rámci dovolenkových pobytů.
43. Žalovaný postupoval ve smyslu doporučení Komise k lepší transpozici a aplikaci směrnice 2004/38/ES, Sdělení komise pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES a vycházel rovněž ze Sdělení Komise č. COM(2014) 604 final, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU, č. SWD(2014) 284 final (dále „Příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků“). Žalovaný v souladu s bodem 4. 2. Sdělení komise pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES zkoumal, zda existují indikativní kritéria, která poukazují na to, že zneužití práv Společenství je nepravděpodobné. Uvedl, že nelze konstatovat, že by žalobce bez problémů získal právo pobytu sám. Dle svého tvrzení má pracovat pouze příležitostně, a to jako stavební dělník či s turisty na pláži. Upřesnil, že pracuje dvakrát do měsíce, přičemž nemá pracovní smlouvu. Vlastní dva velbloudy, které nabízí turistům na projížďku. Má plat 1 000 TND, což je v přepočtu 7 000 Kč, přičemž neuvedl, za jaké období, a jeho tvrzení zůstalo nedoložené. Žije s rodiči, otec mu měl darovat pozemek. O jeho ekonomických poměrech svědčí skutečnost, že mu jeho manželka opakovaně poslala peníze. Žalobce nikdy legálně nepobýval v jiném členském státě Evropské unie. Veškeré cesty za žalobcem realizovala a hradila jeho manželka. Žalovaný nemá za prokázané, že žalobce a jeho manželka společně trávili čas během pobytů manželky v Tunisku. Žalobce je motivován opustit zemi původu tím, že cíleně uzavírá sňatek s občankou Evropské unie, což je bezpečnější a levnější způsob, jak do Evropské unie přicestovat a získat právo pobytu a pohybu, jež by žalobci jinak nepříslušelo. Tunisko je země vysoce migračně riziková. Žalovaný hodnotil, že manželé neuzavřeli žádný právní či finanční závazek.
44. Jelikož nebylo možné konstatovat, že manželství nebylo uzavřeno účelově, zabýval se žalovaný souborem indikativních kritérií, která poukazují na to, že existuje možný úmysl zneužití práv přiznaných směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní

předpisy upravující přistěhovalectví. Manželé se před svatbou cíleně setkali pouze jednou, a to v rámci dovolenkového pobytu manželky žalobce v hotelu. Přestože mezi manželi probíhala online komunikace, nelze hovořit o tom, že se manželé před uzavřením sňatku dostatečně znali. Žalovaný hodnotil, zda byli manželé v dlouhodobém vztahu. Konstatoval, že žalobce a jeho manželka se od seznámení setkali pouze čtyřikrát. Veškeré návštěvy realizovala manželka žalobce. Jednalo se o krátké dovolenkové pobyty v hotelových komplexech. Manželé se tedy před uzavřením sňatku sice setkali, ale délka návštěv ani vztah samotný před uzavřením sňatku dlouhodobý nebyl. Z paralelního pohovoru vyšlo najevo, že žalobce nezná datum narození své manželky, není si jist množstvím návštěv, neví, jaké má jeho žena dosažené vzdělání, ani zda má nějaké sourozence. Manželé mají žít v Praze, nicméně žalobce nezná adresu. Manželé si nejsou vědomi vzájemných majetkových poměrů. Manželé nemají společný komunikační jazyk. Komunikují přes překladáč. Ani jeden z manželů nezvládl bez pomoci překladáče přeložit základní věty do společného komunikačního jazyka. Žalovaný dále uvedl, že není zřejmé, zda manželka žalobce průběhu uzavření sňatku porozuměla. Z jednání manželů nelze dovodit, že tak závažnému aktu přikládají vážnost, která mu náleží, když manželka žalobce obřadu nerozuměla, resp. v jeho průběhu byli manželé odkázáni na překladáč v mobilním telefonu, obřadu se neúčastnil nikdo z ČR. Neformálnost uzavřeného sňatku nasvědčuje účelovému uzavření manželství. V ČR by takto uzavřený sňatek, kterému by jeden z manželů neporozuměl, jednoznačně nebyl právoplatně uzavřen. Žalobce nemá širší povědomí o životě v ČR. S ohledem na jazykovou bariéru, absenci vzdělání a absenci předchozích pracovních zkušeností žalobce se lze důvodně domnívat, že by se žalobce mohl stát zátěží pro sociální systém ČR. Žalobce má za to, že ho manželka bude živit do té doby, než si najde práci, avšak již nemá povědomí o příjmech své manželky. Žalobce se snaží získat vízum do ČR, ale fakticky nečiní žádné kroky, díky kterým by se mohl snáze integrovat do zcela odlišného kulturního prostředí, tj. neučí se jazyk, nehledá si práci, nedisponuje finančními úsporami na začátek případného pobytu v ČR. Žalovaný konstatoval, že manželé nemají společné plány do budoucna. V poslední řadě žalovaný uvedl, že je mezi manželi věkový rozdíl 16 let. Dle žalovaného lze takovéto manželství považovat za nekonvenční a plány do budoucna týkající se společného založení rodiny, natož s více potomky, jsou z tohoto hlediska s vysokou pravděpodobností nereálné. Žalovaný tak uzavřel, že manželství bylo alespoň ze strany žalobce uzavřeno účelově a že žalobce nemá v úmyslu vést se svou manželkou společný život. Žalovaný nemá pochyb o účelovosti uzavřeného manželství.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

45. Městský soud v Praze shledal, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobou oprávněnou. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
46. Podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců: *„Cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie,*

který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.“

47. Podle čl. 35 směrnice č. 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států *„[členské státy mohou přijmout potřebná opatření k odepření, pozastavení nebo odnětí jakéhokoli práva přiznaného touto směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu, například účelových sňatků. Veškerá taková opatření musí být přiměřená a spojená s procesními zárukami stanovenými v člancích 30 a 31.“*
48. Uzavřením účelového manželství jako důvodem pro odmítnutí udělení či odepření pobytového oprávnění se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43, dle něhož *„členské státy mohou přijmout potřebná opatření k odepření, pozastavení nebo odnětí jakéhokoli práva přiznaného touto směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu, například účelových sňatků. Veškerá taková opatření musí být přiměřená a spojená s procesními zárukami stanovenými v člancích 30 a 31. Podle článku 28 odůvodnění směrnice by členské státy měly mít možnost přijmout potřebná opatření k ochraně před zneužíváním práv nebo podvodu, a zejména před účelovými manželstvími nebo jakoukoliv jinou formou vztahů uzavíraných výlučně za účelem získání práva na volný pohyb a pobyt. Soudní dvůr potvrdil právo členských států přijmout taková opatření v souvislosti s účelovými sňatky v rozsudku velkého senátu ze dne 25. 7. 2008 ve věci C-127/08 Metock, Sb. rozh. S. I-06241, bod 75). Přitom již před přijetím předmětné směrnice konstatoval, že fingovaná manželství uzavřená s cílem obejít ustanovení týkající se vstupu a pobytu státních příslušníků třetích států je třeba považovat za zneužití práva (rozsudek ze dne 23. 9. 2003 ve věci C-109/01 Akrich, Recueil s. I09607, bod 57). Z textu směrnice, jejího odůvodnění i z výkladu Soudního dvora je zřejmé, že proces zjišťování existence účelového manželství a následně odepření pobytového oprávnění je plně v režii členských států za předpokladu dodržení procesních záruk, uvedených ve směrnici. Evropské právo zde nedává konkrétní vodítka pro posuzování účelovosti sňatku. Inspirovat se nicméně lze rezolucí Rady ze dne 4. 12. 1997 o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství, Úř. věst. C 382, 16. 12. 1997, s. 1- 3. Tato rezoluce vychází jak z respektu k právu uzavřít manželství a právu na respektování rodinného života, tak z vědomí, že účelové sňatky představují nástroj obcházení pravidel vstupu a pobytu příslušníků třetích zemí na území členských států EU. Tato rezoluce definuje ve svém článku 1 „účelový sňatek“ („a marriage of convenience“) jako „sňatek uzavřený mezi občanem členského státu nebo občanem třetí země legálně usazeným ve členském státě a občanem třetí země pouze s účelem obejít pravidel vstupu a pobytu občanů třetí země a získání povolení nebo oprávnění k pobytu pro občana třetí země.“ Rezoluce uvádí v článku 2 faktory, které mohou vést k závěru o účelovém manželství: není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu prvé schůzky; manželé nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců.“*
49. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40: *„Samotný cizinecký zákon sám o sobě nevymezuje konkrétní znaky, které by napomáhaly jasněji vymezit, co lze považovat za účelové manželství. Určitá vodítka je možné hledat*

v unijních dokumentech („soft law“) a soudní a správní praxi. Rezolucí ze dne 4. 12. 1997, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových sňatků, CELEX:31997Y1216(01), dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/>, Rada EU přijala definici účelového manželství jako manželství uzavřeného mezi občanem členského státu nebo občanem třetí země s pobytoovým statusem v členském státu a občanem třetího státu, jehož výlučným účelem je obcházení pravidel pro vstup a pobyt občanů třetích států, aby občan třetího státu získal oprávnění k pobytu v členském státě. Rada se dále zabývala indikátory účelového manželství a možnými prameny důkazů. Sdělením Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009, o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, KOM(2009) 313, Komise zformulovala doporučení členským státům pro správnou aplikaci migrační směrnice. V otázce účelových manželství první odkázala na bod 28 odůvodnění migrační směrnice, podle něhož odpovídají takovým manželstvím sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok; obdobné závěry přitom platí i pro jiné formy vztahů. Komise v uvedeném sdělení dále demonstrativně vymezila určité indikátory, které zpochybňují hypotézu zneužití práva – manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím; pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu; pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu; pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností; manželství trvá dlouhou dobu.“

50. Soud provedl jednání v nepřítomnosti žalobce, pouze za účasti jeho právního zástupce a manželky jako osoby zúčastněné na řízení. Žalobce sice trval na své osobní přítomnosti u jednání, soud však neshledal přítomnost žalobce za nutnou. Žalobce je zastoupený advokátem, který je s jeho případem řádně obeznámen. Soud pouze přezkoumává rozhodnutí správních orgánů, nejedná se tedy o nalézací řízení, při němž by přítomnost žalobce mohla být nutná. Žalobce mohl také doložit své vyjádření tak, jak to učinila osoba zúčastněná na řízení, této možnosti však nevyužil. Zároveň soud musí přisvědčit žalovanému, že zajištěním účasti žalobce u soudního jednání by soud popřel napadené rozhodnutí, kterým žalobci nebylo uděleno oprávnění ke vstupu na území členských států Evropské unie.
51. Zároveň má soud za to, že je primárně na žalobci, aby činil právní kroky vedoucí k zajištění své účasti u jednání, pokud tuto osobní účast považuje za nevyhnutnou. Soud nemá zvláštní speciální prostředky k tomu, aby účast žalobce nacházejícího se v cizině u jednání zajistil. Je primárně na žalobci, aby se sám, pokud o osobní účast u jednání usiluje, pokusil získat oprávnění k tomu, aby za tímto účelem mohl přicestovat. Pokud žalobce takové vízum nemůže získat např. z důvodu, že jsou pochybnosti, zda by z území členských států Evropské unie vycestoval před skončením platnosti tohoto víza, pak se splnění této podmínky pro umožnění vstupu nemůže vyhnout tím, že trvá na svém výslechu v rámci ústního jednání. Žalobce měl možnost veškeré relevantní skutečnosti uvést ve své žalobě i v replice k vyjádření žalovaného. Na základě skutečností uvedených žalobcem v těchto podáních soud neshledal, že by přítomnost žalobce na jednání byla natolik nevyhnutná, aby vedla k postupu, kterým by se předmět řízení před správními orgány (vstup žalobce na území ČR na základě uděleného krátkodobého víza) stal bezpředmětným.
52. Jednání soudu byla přítomna manželka žalobce jako osoba zúčastněná na řízení, uvedla,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

že pokud by šlo o účelové manželství, v jednací síni by nebyla přítomna s celou svou rodinou, za manželem jezdí tak často, jak to její ekonomická situace dovoluje.

53. Ze správního spisu vyplývá, že manželé se seznámili v létě 2022 během dovolené manželky žalobce v Tunisku na ostrově Džerba, kde žalobce na pláži nabízel turistům projížďky na velbloudech. První návštěva manželky žalobce a jejích dětí v Tunisku (během které došlo k setkání s žalobcem) proběhla v období 7. - 13. 7. 2022. Následně byla manželka žalobce v Tunisku v období 16. - 23. 8. 2022. Společně s dětmi navštívila žalobce v období 16. - 20. 9. 2022, přičemž dne 19. 9. 2022 uzavřeli manželství. Další návštěva manželky proběhla v období 28. 9. - 2. 10. 2022 a následně v období 22. - 29. 10. 2022. Další návštěva manželky s dětmi v Tunisku proběhla v období 23. 12. 2022 - 2. 1. 2023.
54. Podle oddílu 4.2 Sdělení Komise pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES je možné určit soubor indikativních kritérií, která poukazují na to, že je zneužití práv Společenství nepravděpodobné. Mezi tato indikativní kritéria patří: 1) manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím, 2) pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu, 3) pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu, 4) pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení), 5) manželství trvá dlouhou dobu.
55. V posuzovaném případě manželství žalobce a jeho manželky nesplňuje ani jedno z indikativních kritérií, která poukazují na to, že je nepravděpodobné, že se jedná o účelové manželství.
56. Žalobce na území členských států Evropské unie doposud nepobýval a zřejmě by měl problém se získáním práva pobytu na území Evropské unie sám. Státní příslušník třetí země, který není rodinným příslušníkem občana Evropské unie by totiž musel při podání žádosti o udělení jednotného víza předložit informace, které mimo jiné umožňují posoudit záměr žalobce opustit území členských států před skončením platnosti víza, o něž žádá. Příloha II k vízovému kodexu jako doklady umožňující posouzení žadatelova záměru opustit území členských států uvádí rezervaci jízdenky pro zpáteční nebo okružní cestu, doklad o finančních prostředcích v zemi bydliště, doklad o zaměstnání a výpisy z účtu, doklad o vlastnictví nemovitosti a doklad prokazující integraci v zemi pobytu, např. rodinné vztahy a pracovní vztahy. Socioekonomická situace žalobce je tudíž relevantní pro vyhodnocení otázky, zda by žalobce bez problémů získal právo pobytu sám. Žalobce by k žádosti o krátkodobé vízum jako státní příslušník třetí země mohl doložit pouze rezervaci jízdenky pro zpáteční cestu. Co se týká jeho finančních prostředků a zaměstnání v Tunisku, soud souhlasí se závěry správních orgánů, že tyto v řízení dostatečně prokázány nebyly. Žalobce ke své žádosti doložil darovací smlouvu, kterou mu jeho otec daroval pozemek, tj. doklad o vlastnictví nemovitosti. Soud však má za to, že by vlastnictví tohoto pozemku samo o sobě neprokázalo motivaci žalobce pro jeho návrat do Tuniska, a to ani ve spojení s předložením zpáteční letenky. Obdobně žalobce nedoložil, že by v Tunisku měl takové rodinné vazby nebo pracovní vztahy, kvůli kterým by z území členských států Evropské unie nutně vycestoval před skončením platnosti krátkodobého víza. Soud tedy souhlasí s hodnocením správních orgánů, že by žalobce nezískal bez problémů právo pobytu na území členských států Evropské unie. Soud se neztotožňuje s názorem žalobce, že ohledně hodnocení jeho majetkových poměrů jde o diskriminaci vůči chudým, která nepatří do právního státu.

Závěr správních orgánů však byl takový, že finanční situace žalobce dostatečně objasněna nebyla. Lze dodat, že i pokud by byl žalobce nemajetný, tato skutečnost by byla hodnocena pouze jako jeden z více faktorů.

57. Zároveň lze přisvědčit správním orgánům, že pár před sňatkem nebyl v dlouhodobém vztahu. Ačkoli žalobce ve své žalobě uvádí, že jejich dlouhodobý citový vztah vyústil v manželství, vztah trvající dva měsíce před svatbou nelze označit za dlouhodobý. Zároveň z konverzací doložených manželkou žalobce vyplývá, že žalobce své manželce poprvé napsal, že s ní bude žít kdekoli dne 14. 7. 2022, přičemž jejich konverzace započala dne 11. 7. 2022. Žalobce tak o společném životě se svou manželkou hovořil již pouhé tři dny po zahájení konverzace, kdy tato skutečnost nenasvědčuje, že se pro společný život rozhodl po dlouhodobém citovém vztahu, ale lze mít za to, že jeho záměrem pro společný život bylo získání oprávnění k pobytu v členském státě Evropské unie. Zároveň konverzace nenasvědčuje tomu, že se za tyto tři dny žalobce o své manželce dozvěděl natolik zásadní skutečnosti, které by jej přiměly k rozhodnutí, že s ní chce žít. Následně dne 17. 7. 2022 žalobce v rámci konverzace s manželkou ohledně možné návštěvy v ČR uvedl, že by mohl získat vízum ke vstupu, pokud by uzavřeli manželství.
58. Soud zároveň nepřisvědčil námitce žalobce, že s manželkou vedli společnou domácnost. Žalobce ve své žalobě uvedl, že manželé na území Tuniska společně hospodařili, žili společně v nemovitosti rodičů žalobce, společně vařili, prali, uklízeli, starali se o děti manželky žalobce, když byly v Tunisku přítomny, vykonávali zemědělské práce a pomáhali rodičům žalobce. Soud musí v tomto ohledu souhlasit s žalovaným, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí pobývala manželka žalobce v Tunisku vždy pouze po dobu několika dnů, maximálně po dobu jednoho týdne, přičemž alespoň v některých případech je zřejmé, že měla během pobytu zarezervované ubytování v hotelu, není proto jednoznačné, že pobývala s žalobcem. Soud přisvědčuje žalovanému, že se jednalo o krátkodobé dovolenkové pobyty, a nelze tedy konstatovat, že manželé měli společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu. Návštěvy v rádech dní nemohou být považovány za sdílení společné domácnosti. Tvrdí-li žalobce, že s manželkou hospodaří i na dálku, žalobce toto žádným způsobem nedoložil, přičemž okolnosti případu, kdy žalobce pobývá v Tunisku a jeho manželka v ČR, přičemž mu manželka dvakrát poslala peníze bankovním převodem, jeho tvrzením nenasvědčují. Soud zároveň zohlednil, že manželé nemohou společnou domácnost vést na území ČR, neboť žalobce doposud nezískal oprávnění ke vstupu a pobytu na území ČR. Manželé si vybrali, že budou pobývat na území ČR, žádným způsobem však neodůvodnili, co jim brání ve vedení rodinného života v Tunisku. Manželka žalobce až ve svém vyjádření ze dne 22. 6. 2023 uvádí, že ČR nemůže opustit a následovat manžela, neboť zde má děti a příbuzné. Soud má za to, že avizovaný pobyt manželů ve společné domácnosti po dobu jednoho měsíce v červenci 2023 by již za vedení společné domácnosti bylo možné považovat (s ohledem na podmínky, kdy žalobce nemá možnost pobývat na území ČR a jeho manželka nemůže z ČR vycestovat na delší dobu). Soud však posuzuje napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozhodnutí. Skutečnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí, může soud zohlednit pouze v případě, že by potvrzovaly, že se o účelové manželství nejednalo již ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Soud však nemůže hodnotit nebo zohledňovat skutečnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí a které by mohly nasvědčovat tomu, že se původně účelově uzavřené manželství časem mohlo změnit. K těmto novým skutečnostem by

mohly přihlídnout správní orgány v případě podání nové žádosti o udělení krátkodobého víza.

59. Soud zároveň neshledal, že by manželé přijali vážný dlouhodobý právní a finanční závazek se společnou odpovědností. Uvádí-li žalobce, že manželce přispívá na vedení domácnosti v ČR, kterou manželka zvelebují za účelem společného soužití manželů a narození dítěte, jedná se o skutečnost, kterou žalobce v rámci řízení před správními orgány neuváděl, a ani nyní ji žádným způsobem nedokládá. Tato skutečnost nevyplývá ani z výpisu účtu, který je přílohou podané žaloby. Ani čtvrté kritérium, které by mělo vypovídat o nepravděpodobnosti účelovosti manželství, tedy není splněné. Namítá-li žalobce, že tato okolnost sama o sobě neznamená zneužití práv, soud s tím souhlasí, avšak z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by žádost žalobce byla zamítnuta pouze na základě této okolnosti. Správní orgány tuto otázku posuzovaly pouze v rámci hodnocení otázky, zda lze zneužití práv vyloučit.
60. Pátým kritériem je, že manželství trvá dlouhou dobu. Soud rozhoduje podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ke dni vydání napadeného rozhodnutí přitom žalobce znal svou manželku pouhých deset měsíců a byli manželé po dobu osmi měsíců. Za těchto okolností tedy nelze shledat, že by manželství trvalo dlouhou dobu.
61. Soud se tedy ztotožňuje se závěry správních orgánů, že manželství žalobce nesplňovalo indikativní kritéria, která by poukazovala na to, že je nepravděpodobné, že se jedná o účelově uzavřené manželství. Za této situace správní orgány postupovaly správně, když přistoupily k podrobnějšímu šetření vztahu žalobce a jeho manželky.
62. Komise ve svém Sdělení Komise pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES předestřela demonstrativně soubor skutečností, které indikují možný úmysl zneužití práv přiznaných směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví – pár se před svatbou nikdy nesetkal; pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání nebo důležité osobní informace, které se jich týkají; pár nemá společný jazyk, kterému oba rozumí; důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen (s výjimkou peněz nebo darů, které byly předány jako věno v kulturách, kde je to běžnou praxí); v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu; rozvoj rodinného života pouze poté, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění; pár se rozvedl krátce potom, co dotyčný státní příslušník třetí země získal právo pobytu. Naplnění, byť jen některých jednotlivých indikátorů, by mělo být důvodem pro zahájení šetření, zda nedošlo k obcházení zákona, nikoli však důvodem pro automatické shledání manželství účelovým.
63. Soud souhlasí s hodnocením správních orgánů, že jsou v případě žalobce a jeho manželky splněny alespoň indikátory ohledně neshod, pokud jde o osobní údaje a osobní informace, které se jich týkají, a manželé nemají společný jazyk.
64. Podle Příručky pro řešení otázky údajných účelových sňatků je ve srovnání se skutečnými páry u zneužívajících osob pravděpodobnější, že uvedou sporné, rozporuplné nebo chybné informace, a to např. o sobě vzájemně v zásadních otázkách nebo o svatebním obřadu a oslavě. Příručka v této souvislosti poukazuje mimo jiné na datum narození, adresu, nejbližší příbuzné, vzdělání, profese nebo

zaměstnání/nezaměstnanost. Soud souhlasí se závěry správních orgánů, že pokud jde o osobní údaje nebo osobní informace, žalobce v rámci svého pohovoru neprokázal, že by tyto informace o své manželce měl. Soud souhlasí s žalobcem, že nelze očekávat, že si manželé budou vše přesně pamatovat, či o sobě znát veškeré detaily, lze však očekávat, že si žalobce bude pamatovat takový základní údaj jako je např. datum narození své manželky, datum uzavření manželství, zda má jeho manželka sourozence apod. Zároveň je z pohovoru zřejmé, že žalobce zná děti své manželky, zná jejich jména i věk. O manželce také uvedl, že tato má dvě kočky. I při hodnocení tohoto kritéria však soud musí konstatovat, že správní orgány vyhodnotily správně, že žalobce měl v den provedení pohovoru pouze omezené informace o své manželce. Soudu přitom nepřísluší zjišťovat, zda již aktuálně žalobce zná tyto základní údaje, neboť správní soud posuzuje napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu ke dni jeho vydání.

65. Soud musí zároveň přisvědčit správním orgánům, že manželé nemluví společným jazykem, kterému oba rozumí. Žalobce mluví arabsky a francouzsky, přičemž jeho manželka mluví česky a trochu anglicky. Dorozumívají se prostřednictvím překladáče. Z jejich doložené konverzace vyplývá, že na začátku vztahu spolu manželé komunikovali v anglickém jazyce prostřednictvím překladáče, následně ve francouzském jazyce a před podáním žádosti o udělení víza probíhala konverzace v českém jazyce. Jelikož manželé využívají ke komunikaci překladáč, schopnost dorozumět se odpovídá kvalitě překladu, přičemž komunikace je často zmatečná, ne vždy probíhá plynule a smyslně. V rámci provedených pohovorů byli žalobce i jeho manželka vyzváni k překladu pěti vět do společného jazyka, přičemž ani jeden z nich věty nepřeložil. Manželka žalobce uvedla, že by věty žalobci komunikovala za pomoci překladáče. Žalobce ve své replice k vyjádření žalovaného sice uvedl, že se v českém jazyce zdokonaluje a je schopen se domluvit, toto jeho tvrzení je však zcela nepodložené. Soud sice nezpochybnuje, že se situace po provedení pohovoru mohla změnit, soud však posuzuje napadené rozhodnutí podle skutkového stavu, který zde byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Pokud je nyní žalobce schopen se dorozumět v českém jazyce, mohlo by jít o relevantní skutečnost při posouzení případné nové žádosti žalobce o vízum.
66. Podle Příručky pro řešení otázky údajných účelových sňatků pojem účelový sňatek označuje pro účely pravidel týkajících se volného pohybu a pro účely této příručky manželství uzavírána výlučně za účelem získání práva na volný pohyb a pobyt podle práva EU v oblasti volného pohybu občanů EU pro manžela/manželku, který/která by na něj jinak neměl/neměla nárok.
67. Podle příručky jednání, jehož prostřednictvím dochází ke zneužití práva EU musí být předstírané v tom smyslu, že se jedná o falešné napodobení, které není přirozené, upřímné ani spontánní. Jednání žalobce, který své manželce tři dny po zahájení konverzace prostřednictvím aplikace Whatsapp napsal, že s ní chce žít, a který jí po sedmi dnech napsal, že by mohl získat vízum do ČR, pokud by uzavřeli manželství, nebylo přirozené a bylo motivováno získáním oprávnění k pobytu na území členských států Evropské unie. V této souvislosti považuje soud za relevantní hodnocení, které správní orgány provedly ve vztahu k Tunisku jako zemi vysoce migračně rizikové, přičemž jednání žalobce nasvědčuje tomu, že se snaží získat oprávnění ke vstupu na území členských států Evropské unie.
68. Příručka dále objasňuje, že pojem „výlučný účel“ je autonomním pojmem práva EU, musí proto být vykládán v souladu s právem EU s přihlédnutím především k účelu tohoto

pojmu v širším kontextu základní svobody volného pohybu a boje proti zneužívání. Dle příručky by proto pojem „*vylučný účel*“ neměl být vykládán doslovně (jako jediný nebo výhradní účel), ale spíše v tom smyslu, že cíl získat právo na vstup a pobyt musí být převládajícím účelem zneužívajícího jednání.

69. Příručka rozděluje účelové sňatky do několika skupin. Definuje také „*podvodný sňatek*“, k němuž dle příručky dochází, když je manžel, který je občanem EU, uveden tím z manželů, který občanem EU není, v omyl tak, že skutečně věří, že pár povede skutečný a trvalý manželský život. Takový sňatek je sňatkem účelovým a měl by být řešen v souladu s touto skutečností s patřičným přihlédnutím k nevině toho z manželů, který je občanem EU. V takových manželstvích není občan EU úmyslným spolupachatelem, ale obětí, která se provinila pouze tím, že jednala v dobré víře. Taková manželství jsou dle příručky zpravidla, ale nikoli nezbytně, uzavírána po krátkém vztahu po internetu nebo poté, co se občan EU seznámil s manželem/manželkou z nečlenského státu EU na dovolené v cizí zemi.
70. Na základě správního spisu a okolností případu soud nemá pochybnosti o tom, že manželka žalobce uzavřela manželství s žalobcem s úmyslem vést s ním rodinný život. S ohledem na jednání žalobce, který již po třech dnech komunikace s manželkou uvedl, že by s ní žil kdekoliv a který již po sedmi dnech ode dne zahájení komunikace uvedl, že by mohl získat vízum, pokud by uzavřeli manželství, však soud souhlasí se závěrem správních orgánů, že se ze strany žalobce jednalo o jasný zájem o uzavření sňatku za převládajícím účelem získání možnosti vstupu na území států Evropské unie. Pohovor vedený s žalobcem přitom potvrdil, že měl žalobce pouze omezené znalosti ohledně základních informací o své manželce (datum narození, zda má manželka sourozence, datum uzavření manželství apod.).
71. Ve prospěch manželů lze hodnotit jejich častý kontakt, a to jak prostřednictvím internetu, tak i častými pobyty manželky žalobce v Tunisku. Zároveň ve prospěch manželů svědčí setkání žalobce s dětmi své manželky a setkání manželky s rodinnými příslušníky žalobce. Soud však neshledal, že by tyto okolnosti podle skutkového stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí vyvrátily závěr, že žalobce manželství uzavřel s převládajícím účelem získat povolení ke vstupu na území členských států Evropské unie. Nelze však vyloučit, že by se to s ohledem na další trvání manželství, vedení společné domácnosti alespoň dle možností v Tunisku a aktivní snahu žalobce osvojit si společný komunikační jazyk, mohlo v budoucnu změnit.
72. Žalobce zároveň namítal, že správní orgány nepřiměřeně zasáhly do jeho soukromého a rodinného života. Žalovaný v této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2014, č. j. 10 Azs 9/2014-32, dle kterého prokázání účelovosti manželství „*jakýkoliv nepřipustný zásah do rodinného života pojmově vylučuje, neboť v účelovém manželství se osobní ani rodinný život již z podstaty neuskutečňuje*“. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku řešil případ manželů, kteří sňatek uzavřeli po dvoudenní známosti, následně byli rok odloučení a vzájemně neznali jejich osobní a pracovní život v době uzavření sňatku. Soud vnímá případ žalobce a jeho manželky jako odlišný od případu, který řešil Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku. V případě manželství žalobce totiž správní orgány ani soud nezpochybňují zájem manželky žalobce na vedení rodinného života s žalobcem. Důvodem zamítnutí jeho žádosti o vízum však bylo, že ze zjištěných informací vyplynulo, že ze strany žalobce bylo převládajícím účelem uzavření manželství získání oprávnění ke vstupu na území členských států

Evropské unie. Soud nevyklučuje, že mohla rozhodnutí o neudělení víz představovat zásah do práva především manželky žalobce na rodinný život, avšak v případě zneužití práva za účelem získání oprávnění ke vstupu se jedná o nezbytný zásah, přičemž legitimním cílem je v případě účelových manželství ochrana pořádku, ochrana morálky nebo ochrana práv a svobod jiných.

73. Žalobce v souvislosti s námitkou nepřiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života odkázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 2. 11. 2001 ve věci Boultif proti Švýcarsku, č. 54273/00. V uvedeném případě se však Evropský soud pro lidská práva zabýval případem vyhoštění stěžovatele, který na území Švýcarska pobýval již po dobu sedmi let. Evropský soud pro lidská práva zároveň připomněl, že Úmluva nezaručuje právo cizince na vstup na území. Smluvním státům přísluší udržovat veřejný pořádek, zejména tím, že vykonávají své právo, vyplývající z ustáleného mezinárodního práva a podléhající jejich smluvním závazkům, kontrolovat vstup a pobyt cizinců. V případě žalobce nic nenásvědčuje tomu, že správní orgány byly povinny mu udělit krátkodobé vízum, pokud shledaly, že převládajícím účelem uzavření manželství bylo získání oprávnění ke vstupu na území členských států Evropské unie. Za těchto okolností nemohl být zásah do soukromého a rodinného života žalobce, který tato rozhodnutí představovala, nepřiměřený. Také zásah, který tato rozhodnutí představují do soukromého a rodinného života manželky žalobce je zákonný a nezbytný v demokratické zemi za účelem dosažení legitimního cíle, kterým je v daném případě ochrana pořádku, ochrana morálky nebo ochrana práv a svobod jiných.
74. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že žalovaný při svém rozhodování nepostupoval v souladu s principem přiměřenosti. V případě žalobce byl veřejný zájem na tom, aby cizinci, kteří obcházejí zákon a uzavírají manželství za účelem získání oprávnění ke vstupu na území členských států, jednoznačně přesahující zájem žalobce na získání oprávnění ke vstupu.
75. S ohledem na tyto závěry soud neprovedl výslech žalobce, jeho manželky, rodinných známých, a dětí žalobkyně za účelem prokázání zásahu do soukromého a rodinného života.
76. Žalobce navrhoval provést k důkazu vyjádření manželky žalobce ze dne 22. 6. 2023, výpis z bankovního účtu manželky, platební výměry manželky a letenky do Tunisku, další důkazy pak byly předloženy při jednání soudu zástupcem žalobce.
77. Výpisy z účtu manželky žalobce, stejně jako její platové výměry a výplatní pásky prokazují dobrou finanční situaci žalobkyně, která však nebyla správními orgány zpochybňována. Výpisy z účtu by zároveň mohly doložit tvrzení žalobce, že manželce přispívá na vedení domácnosti v ČR, kterou manželka zvelebují za účelem společného soužití manželů a narození dítěte. Z výpisu z účtu však nevyplývá, že by žalobce poslal své manželce peníze.
78. Soud provedl k důkazu i fotografie žalobce s manželkou a velbloudem v Tunisku. Prokazují, že manželé spolu v Tunisku společně trávili určitý čas, toto nebylo správními orgány zpochybňováno.
79. Při jednání soudu pak bylo předloženo prohlášení ze dne 20. 6. 2023, že žalobce má zajištěné zaměstnání u společnosti N. S. Letenky, které žalobce ke své žalobě předložil, dokládají pobyty manželky žalobce a jejích dětí v Tunisku v červenci 2023, pobyt

manželky v Tunisku v srpnu 2023 a následně v únoru 2024. Vzhledem k tomu, že soud posuzuje napadené rozhodnutí podle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí, nemohl zohlednit okolnosti dalšího pobytu manželky žalobce a dětí na území Tuniska, ani současný příslib zaměstnání žalobci. Tyto skutečnosti mohou být zohledněny v případě podání nové žádosti o krátkodobé vízum žalobcem.

80. Soud provedl k důkazu také vyjádření manželky žalobce ze dne 22. 6. 2023, ze dne 12. 3. 2024 a dětí manželky (z roku 2023), v těchto vyjádřeních je uvedeno, že o účelový sňatek nejde, manželka popisuje, jaký mají s manželem hezký vztah, milují ho i její děti, obdobné pak vyplývá i z vyjádření dětí. Obsah těchto listin je v souladu se závěrem soudu, že manželka žalobce skutečně plánuje společný rodinný život s žalobcem. Důvodem neudělení víza nebyly pochybnosti o záměrech manželky žalobce, ale shledání, že převládajícím účelem uzavření manželství ze strany žalobce bylo získání možnosti vstupu žalobce na území členských států Evropské unie. Soud zároveň neshledal, že by tento závěr mohl vyvrátit výpis z účtu manželky žalobce. Správní orgány neměly pochybnosti a ani nyní soud nezpochybňuje, že manželka žalobce manželství uzavřela s úmyslem vést s žalobcem rodinný život. Špatná finanční situace občana Evropské unie by mohla být jedním z indikátorů toho, že se tento mohl rozhodnout získat finanční obnos uzavřením účelového manželství. Z okolností případu však nic nenasvědčovalo tomu, že by se mohlo jednat o tento případ.
81. Při jednání soudu bylo dále provedeno k důkazu zamítnutí žádosti o krátkodobé vízum ze dne 19. 10. 2023 a rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 12. 2023 ve věci další žádosti o krátkodobé vízum, a to k prokázání tendenčního postoje žalovaného, kdy pro žalovaného má být podstatná jen skutečnost, že žalobce pochází z Tuniska. Soud k tomuto konstatuje, že rozhodnutí ze dne 28. 12. 2023 není předmětem tohoto přezkumu, zároveň v soudem projednávaném případě je zřejmé, že správní orgány se situací žalobce a jeho manželky podrobně zabývaly, neopřely svá rozhodnutí z převážné části o hodnocení Tuniska jako země migračně rizikové.
82. Soud shrnuje, že k výše uvedeným závěrům, dle nichž shledal, že správní orgány nepochybily, když manželství žalobce vyhodnotily jako účelové, dospěl na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Zároveň však Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že účelovost manželství nelze posuzovat pouze ke dni jeho uzavření, neboť vztahy mezi manželi se mohou vyvíjet (rozsudek ze dne 27. 3. 2014, č. j. 10 Azs 9/2014-32, bod 11). Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 31. 12. 2013, č. j. 5 As 104/2011-102, č. 2781/2013 Sb. NSS, vysvětlil, že *„[p]okud by tedy bylo v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci (i když by tomu tak od jeho úplného počátku nebylo), nebylo by možné takové manželství považovat za účelově uzavřené“*. Skutečnost, že správní orgány a soud shledaly na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, že bylo manželství žalobcem uzavřeno za převládajícím účelem získání oprávnění ke vstupu na území členských států Evropské unie, neznamená bez dalšího, že by správní orgány musely dojít ke stejnému závěru v případě podání nové žádosti o krátkodobé vízum, v rámci níž by správní orgány musely zohlednit vývoj vztahu mezi manželi (v daném případě především ze strany žalobce).
83. Námitku žalobce ve vztahu k § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců považuje soud za zmatečnou, neboť takové ustanovení v zákoně o pobytu cizinců není (od 2. 8.

- 2021). Ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ve znění do 1. 8. 2021, se týkalo posuzováním jiných vztahů než manželství. Zároveň z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by důvodem neudělení víza bylo udržování vztahu na dálku, ale závěr, že se jedná o podvodné manželství, kdy žalobce manželství uzavřel s převládajícím účelem získání oprávnění ke vstupu na území členských států Evropské unie.
84. Zbytek námitek soud nevyhodnotil jako žalobní body, neboť žalobce pouze odkazuje na jednotlivá ustanovení právních předpisů a blíže nevylicil, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit. Tyto námitky nejsou dostatečně individualizovány, a nelze je tudíž považovat za žalobní body (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58).
85. Co se týká námitek k porušení ustanovení části druhé a třetí správního řádu, tato se na řízení o udělení krátkodobého víza nepoužijí. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-101: „Podle § 168 zákona o pobytu cizinců je aplikace části druhé a třetí správního řádu výslovně vyloučena. Zákon o pobytu cizinců namísto toho obsahuje (...) speciální úpravu výpovědí, výsledků a pohovorů. Vzhledem ke specifikům řízení v konzulárních podmínkách pamatuje právní úprava i na méně formální způsoby zjišťování informací od žadatele o vízum úpravou pohovoru a připouští i podání vysvětlení třetí osobou. Právě z pohovorů provedených s oběma manžely správní orgány při neudělení krátkodobého víza stěžovateli vycházely.“ Tak tomu bylo i v případě žalobce, přičemž žalobou napadené rozhodnutí žalovaného bylo odůvodněno způsobem umožňujícím jeho řádný soudní přezkum.
86. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
87. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť jí soud neuložil žádnou povinnost, s jejímž splněním by jí jakékoli náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. března 2024

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně